

Školská samospráva je naďalej v ohrození

Napriek kompromisnému návrhu spôsobu výberu riaditeľov škôl, s ktorým minulý týždeň prišlo ministerstvo školstva, je školská samospráva naďalej v ohrození a existuje vážne riziko, že právomoci školských rád budú oklieštené.

Ministerstvo školstva predložilo v marci do medzirezortného pripomienkového konania návrh novely zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Ministerstvo navrhlo odobrať radám škôl rozhodujúce slovo pri rozhodovaní o riaditeľoch škôl. Miesto školskej samosprávy s účasťou učiteľov, rodičov a poslancov zastupiteľstiev mal podľa návrhu ministerstva o riaditeľoch škôl rozhodovať v podstate len zriaďovateľ, čiže starosta obce, primátor mesta, predseda samosprávneho kraja alebo prednosta okresného úradu v sídle kraja.

Podľa súčasného znenia zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve zriaďovateľ vymenúva riaditeľa školy na návrh rady školy na základe výberového konania, pričom návrh rady školy je pre zriaďovateľa školy záväzný. Ministerstvo prišlo v pripomienkovom konaní s návrhom, aby návrh rady školy nebol pre zriaďovateľa záväzný. Ak by zriaďovateľ nesúhlasil s kandidátom navrhnutým radou školy, mala by rada navrhnúť nového kandidáta najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia nesúhlasu zriaďovateľa. Ak by zriaďovateľ nesúhlasil ani s druhým navrhnutým kandidátom, uskutočnilo by sa výberové konanie podľa zákona o výkone práce vo verejnom záujme. Kandidáta na riaditeľa školy by potom nevyberala rada školy, ale výberová komisia, ktorej členov by vymenoval zriaďovateľ.

K ministerskému návrhu sme predložili Hromadnú pripomienku proti okliešteniu školskej samosprávy, v ktorej sme žiadali uvedené zmeny z návrhu novely vypustiť. S hromadnou pripomienkou sa prostredníctvom portálu changenet.sk stotožnilo 1861 osôb. Proti oslabeniu školskej samosprávy sa vo svojej hromadnej pripomienke vyslovila aj Slovenská komora učiteľov. Pripomienkovanie skončilo vo štvrtok 2. apríla 2015 a ministerstvo školstva ešte pred jeho skončením zvolalo rozporové konanie na utorok 7. apríla, tesne po Veľkonočných sviatkoch. Keďže zástupcovia signatárov hromadnej pripomienky sa nemohli v uvedenom termíne rozporového konania zúčastniť, ospravedlnili sme sa a požiadali o stanovenie náhradného termínu, pričom sme vyjadrili pripravenosť stretnúť sa ktorýkoľvek z nasledujúcich dní v minulom týždni. Ministerstvo nám nakoniec ponúklo ako náhradný termín až piatok 10. apríla, avšak už vo štvrtok 9. apríla posunulo návrh novely na rokovanie vlády a jej poradných orgánov, takže piatkové rozporové konanie už na návrhu nemohlo nič zmeniť.

Ministerstvo pôvodný návrh zmenilo tak, že zriaďovateľovi sa síce ponechá právo veta voči personálnemu návrhu rady školy na riaditeľa školy, ale v prípade vetovania kandidáta vyberie nového kandidáta opäť rada školy v novom výberovom konaní a jej druhý návrh už bude pre zriaďovateľa záväzný. V porovnaní s pôvodným návrhom ministerstva ide o pozitívny posun, avšak v porovnaní so súčasným stavom je to naďalej snaha oslabiť postavenie školskej samosprávy. V prípade, že bude rada školy trvať na vybranom kandidátovi, bude ho môcť navrhnúť znovu, ale až po opakovanom výberovom konaní. Vzhľadom na to sme v piatok na rozporovom konaní navrhli takú úpravu návrhu novely, aby rada školy po oboznámení sa s písomnými dôvodmi, pre ktoré zriaďovateľ odmietol ňou vybraného kandidáta na riaditeľa školy, mala možnosť svoj výber potvrdiť, čím by sa jej návrh stal pre zriaďovateľa záväzný. Opakovanie výberového konania v situácii, keď väčšina členov rady školy trvá napriek výhradám zriaďovateľa na pôvodne vybranom kandidátovi, je iba mrhaním časom, financiami a administratívnymi kapacitami a zbytočnou formalitou. Ministerstvo však náš návrh neakceptovalo s tým, že materiál je už posunutý na rokovanie vlády.

Dnes sa predmetným návrhom novely mala na svojom zasadnutí zaoberať Hospodárska a sociálna rada, zajtra

o ňom bude rokovať Legislatívna rada vlády a v stredu o ňom rozhodne vláda. Parlament sa novelou bude zaoberať na svojej májovej schôdzi. Upozorňujeme, že vzhľadom na tlaky zo strany lobistickej organizácie starostov ZMOS naďalej existuje riziko, že návrh bude na rokovaní vlády alebo parlamentu zmenený tak, že školskej samospráve bude odobraté rozhodujúce postavenie pri výbere kandidátov na riaditeľov škôl.

Zuzana Zimenová, riaditeľka občianskeho združenia Nové školstvo

Ondrej Dostál, predseda Občianskej konzervatívnej strany (OKS)

Vladimír Špánik, predseda Združenia občanov miesta a obcí Slovenska (ZOMOS)

Ivan Kuhn, analytik Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika

poverení zástupcovia verejnosti pre rozporové konanie

V Šamoríne, Bratislave, Vinodole a Rožňave dňa 13. apríla 2015.

Súvisiace informácie:

[Hromadná pripomienka na portáli changenet.sk](#) [1]

[Iniciátori hromadnej pripomienky proti okliešteniu školskej samosprávy sa obracajú na rady škôl a obecné zastupiteľstvá \(vrátane vzorových textov vyjadrenia nesúhlasu so zámerom ministerstva školstva\)](#) [2]

[Pripomienkové konanie končí, ale aktivity proti okliešteniu školskej samosprávy pokračujú](#) [3]

Tagy: [školská samospráva](#) [4]

[samospráva](#) [5]